

ОНОМАСТИКА

УДК 811.161.2'37
ББК 81.411.1-7

Наталія Колесник (Чернівці)

ТОПОНІМНЕ ПОЛЕ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ КОНТИНУАНТІВ ФОЛЬКЛОРОНІМНОГО ПРОСТОРУ

На матеріалі українського фольклору досліджено топоніми як засіб створення просторової домінанти, з'ясовано основні аспекти вивчення цього важливого складника фольклоронімного простору.

Ключові слова: фольклорна власна назва, фольклорний текст, фольклорний топонім, топонімне поле, локалізаційна функція, конотація, фольклоронімний простір.

Сьогодні в межах лінгвістичних студій фольклороніми є об'єктом вивчення насамперед лінгвофольклористики та ономастики. У лінгвофольклористиці онімну лексику українські мовознавці розглядають вибірково, не враховуючи її системний характер, окрім того, рідко беруть до уваги її особливий щодо апелятивів статус. Показовими в цьому плані є дослідження І. Клімас, представниці одного з найрепрезентабельніших на східнослов'янських теренах лінгвофольклористичних центрів – курської школи лінгво-фольклористики, – дослідниці фольклорної лексикології, у численних працях якої онімний матеріал залучений спорадично і лише як ілюстративний [8].

Найновіші монографічні дослідження українських лінгвофольклористів Т. Беценко „Текстово-образні універсалії думового епосу: структура, семантика, функції” (2008) та Н. Данилюк „Поетичне слово в українській народній пісні” (2010) загалом засвідчують подібну тенденцію [2; 4]. Не змінюють кардинально ситуацію навіть праці, присвячені безпосередньо одному з

ономастичних розрядів, зокрема стаття Н. Данилюк про топоніми на позначення іноземних локусів у текстах народних пісень. Як зазначила сама авторка, мета її розвідки – з’ясувати „відображення просторових уявлень українців про світ” [5, 31], тобто основним аспектом вивчення є культурологічний. На нашу думку, поза увагою дослідниці опинився засадничий момент: фольклоронімний простір нерозривно пов’язаний як з усією системою фольклорної мови, так і з національною системою називання, він є водночас особливим континуантом українського ономастикону та мікросистемою лексики фольклору, зі своєрідною структурою, семантикою, жанровою зорієнтованістю і вагомністю у фольклорній мовній моделі світу.

В українській ономастиці. попри те, що захищено кілька дисертацій, присвячених онімам у фольклорі [11; 22; 23], топонімія, засвідчена текстами усної народної словесності (не поодинокі назви, а топоніми як автономна підсистема фольклорного ономастикону), ще не потрапила в поле зору науковців. Це, зрештою, певна тенденція у вивченні ономастикону художнього тексту загалом. Так, наприклад, топонімія авторського художнього твору теж не одразу стала предметом зацікавлення українських дослідників. Від початків літературна ономастика відзначена посиленням інтересом до вивчення саме антропонімії як найважливішого, найсуттєвішого складника онімного простору будь-якого художнього твору. Проте останнім часом поряд з працями, у яких географічні назви проаналізовано як один з компонентів онімної системи конкретного твору [7; 16; 24], з’явилися узагальнювальні розвідки про роль і функціонування топонімів у художньому тексті, досліджується топономастична манера письма певного автора [6; 20; 21]. Хоча останніх праць ще доволі мало, але саме в них закладено початки системного вивчення поетотопонімікону як теоретичного конструкту, одного із засобів створення просторової домінанти художнього твору і засобу стилізації. Отже, у творах авторської літератури топоніми останнім часом розглядають як місткі й ефективні деталі контексту, що виокремлюють просторову домінанту художнього мікросвіту, і є дівим засобом авторського письма [20, 190].

Мета нашої розвідки – з’ясувати основні аспекти дослідження топонімного поля українського фольклору як одного з

основних сегментів національного фольклорнічного простору, жанрову зорієнтованість його якісних та кількісних параметрів.

Схему й методику аналізу топонімії текстів художньої літератури, як і апелятивної лексики, засвідченої текстами усної словесності, очевидно, не можна беззастережно припасувати до географічних назв у фольклорі. Топонім у текстах усної народної творчості загалом виконує (має рацію Н. Митропольська) службову щодо сюжету роль – „надати топографічної і локальної визначеності в усьому, що втілює” задум фольклорного твору [19, 22]. Необхідність виконавцеві цього твору локалізувати в просторі ту чи іншу подію спричинює використання певного набору власних назв, хоча є жанри (а жанровий чинник у фольклорі є абсолютним, системотвірним [8, 16]), у яких взаємодія топонімної та фольклорної інформації призводить до явища, яке російська дослідниця Е. Березович визначила терміном „фольклорна ремотивація топоніма”, суть якої полягає в спробі пояснити внутрішню форму топонімів за допомогою творів усної народної творчості. У результаті з’являється текст, який, як правило, є топонімною легендою [1, 33]. Серед зібраних нами топонімних легенд Чернівецької області трапились такі: *містечко Вижниця назване так тому, що на цій території до появи поселення була велика трава, яку вижинали; село Велике з’явилося у результаті того, що багато хат, які були розташовані на великій території, об’єднали; у селі Судилові татари вчинили суд над жінкою, яка в бочці з розсолом втопила їхнього ватажка; на території Черешеньки першою посадили черешеньку; у Чорногузах перший поселенець був схожий на птаха чорногуза* тощо. Очевидно, що в цьому випадку топонім стає поштовхом для розгортання фольклорного тексту, відбувається переосмислення власної назви, її мотивації.

Проте в більшості жанрів народної творчості, хоча в кожному з них топонімія має власні квалітативні й квантитативні характеристики, функція географічних назв первісно була локалізувальною. Навіть у казках – жанрі, який дослідники трактують як фантастичну оповідь, а простір у них вважають величиною умовною [18, 419], поряд з міфотопонімами доволі активно вживаними є реальні назви. Так, досліджуючи топонімію закарпатської народної казки, ми виявили, що понад 70 % казко-

вого топонімікону становлять місцеві назви, добре відомі будь-якому мешканцеві Закарпаття [10, 132].

Зрештою це загальна тенденція використання топонімів у фольклорі. Наприклад, в опрацьованих нами збірках народних пісень у записах І.Франка та Ю. Федьковича більше половини репертуару географічних назв становить регіональна топонімія, завданням якої є локальна орієнтація подій. У буковинському пісенному матеріалі це ойконіми *Чернівці, Вижниця, Путилів, Садигура, Розтоки, Кути, Косів, Сучава, Сторожинець, Василеве, Дубівці, Кіцмань, Шубранець, Глибока*, гідроніми *Прут, Серет, Черемош*, ороніми *Ферескуля, Карпати, Чорна гора*; у записах з Галичини – ойконіми *Станіслав, Львів, Самбір, Стрий, Коломия, Кути, Косів, Мулинь, Лолін, Жаб'є, Ворохта, Верджигуша*; ороніми *Чорні гори, Чорногора*; гідроніми: *Ключівка, Дністер* [12; 15]. Якщо ж звернутися до жанрової специфіки, то очевидно, що насамперед в історичних, козацьких, чумацьких, рекрутських солдатських, жовнірських, заробітчанських, емігрантських піснях, піснях-хроніках чимало топонімів є реаліями, які чітко локалізують місце тих чи тих подій, про які йдеться в тексті. Отож, рясніють ці твори географічними назвами на кшталт *Бережани, Бердичів, Булехів, Вінниця, Гайсин, Глухів, Гусятин, Жванець, Заліщики, Іванівці, Космач, Лебедин, Могилів, Немирів, Очаків, Панівка, Прилуки, Печеніжсин, Сатанів, Умань, Хуст, Шаргород* тощо.

Наприклад, у рекрутських піснях з різних теренів України названо міста й містечка, що були відомі як пункти збору новобранців:

*Ой лишив я кучерики у Хусті на танку,
Бодай пани поздыхали, що ня взяли в бранку (Закарпаття).
Я кучерики любила
З малої дитини,
Що в Кіцмани облетіли
За квадра години (Буковина).
А учора ізвечора прийшла карта з Гайсина...
Стали карту читати, кого в військо забрати (Вінничина).
Не буду, не буду дробний овес косив,
Піду до Сяночка, буду шаблю носив (Надсяння).
В Коломії загриміло,
А в Косові трісло,*

*Положили жовняренька,
На новеньке крісло (Гуцульщина).*

Якщо ж звернутися до обрядових жанрів, то попри те, що, на думку дослідників, в обрядовій пісенності номінативна функція топонімів помітно згладжується [17, 27], зібраний нами матеріал фіксує чимало реальних топонімів.

У веснянках з Хмельниччини і Київщини співають:

А у Губчі серед села

Там стояло дівок сорок (с. Губча Старокостянтинівського р-ну).

А вже весна, а вже красна, із стріх вода капле.

Молодому козаченьку мандрівочка пахне.

Помандрував козаченько з Лубен у Прилуки.

За ним іде дівчинонька, здіймаючи руки (Київщина).

У купальських і петрівчаних піснях із сіл Вінниківці, що на Вінниччині, та Садків, що на Тернопільщині, засвідчено:

В Вінниківцях шумить, гуде, а в Дубові дощик йде,

Сходьтєся, люди, дивитєся, як буде Іван женитєся.

Ой літав сокольо,

Через наші Садки...

Цікавими є приклади вживання ойконімів у весільних піснях. Наприклад, в одному випадку, поряд з назвою села, де відбувається весілля, використано ойконіми на позначення найближчих міст, вагомих для мешканців села, які, зрештою, є межею відомого їм, звичного для них світу:

Й а Кам'янци заgrimіло,

А в Хотіни хмари стали,

А в Білівцях дощі стали...(с. Білівці Хотинського р-ну Чернівецької обл.).

Ужиті назви, окрім того, що окреслюють життєвий простір виконавця та слухачів пісні, формують також характерну для фольклорної моделі світу семантичну опозицію „своє-чуже”. До речі, текст пісні засвідчує лише її позитивні члени, чужий світ залишається безіменним, що є природним для весільної пісні з її загальною налаштованістю на найкраще.

В іншому тексті ужитий ойконім *Львів*, попри те, що текст зі Львівщини, не так покликаний окреслити його просторову домінанту, як увагомити учасників події та саму подію: бояри та староста прямують до дівчини із самого Львова. Однією з основних, за О. Хроленком, ознак фольклорного слова є його

оцінність. Саме позитивну маркованість ойконіма *Львів* і використовує текст, підсилюючи її уживанням прикладки *город*:

Попід Львовом - городом стоять коники рядом.

Всі бояре коні поят, коли старостойка не поїт (Львівщина).

Часто вживаний у весільних піснях онім *Литва/литва*, на який звернула у своєму дослідженні, присвяченому топонімам, Н. Данилюк [5, 31], є не географічною назвою, а етнімом, яким українці віддавна йменували білорусів. Але, як зауважила М. Шубравська, у фольклорі уживане з негативним відтінком – недруг, ворог [25, 12]. Заслуговує на увагу факт, що ім'я *Литва*, за спостереженнями російських лінгофольклористів, є частовживаним у карельських билинах і „з епітетом *поганая* використовуваний для метонімічного позначення чужоземного війська” [8, 124].

Щодо топонімного поля коломийок, то, на противагу згаданим щойно жанрам, воно є доволі важливим сегментом коломийкового онімного простору. В. Гнатюк зібрав більше 300 зразків текстів коломийок, ключовими словами яких є географічні назви. Проте і в коломийках інших тематичних груп уживання топонімів не поодинокі. Окрім того, серед географічних назв доволі значною є частка мікротопонімів, що не характерне для інших жанрів пісенного фольклору. Для коломийок загалом характерне використання вузькорегіональної онімії, одним з найяскравіших репрезентантів якої є місцеві ойконіми. Частина з них, трохи більше ніж за століття, що минуло з часу запису пісень, – уже не існує і сьогодні є лише фактом історії (*Волиців, Гниловід, Ферлів* та ін).

У наведених текстах усіх жанрів власні назви сіл, міст, містечок є важливим засобом самоідентифікації, не менш важливим, на думку польського ономаста Е. Вольнич-Павловської, ніж ім'я і прізвище [26, 187]. Наші попередні дослідження засвідчили, що вивчення репертуару не тільки ойконімів, але й хоронімів у порівняльному аспекті (маємо на увазі зіставлення репертуарів топонімів, засвідчених піснями з різних регіонів України) дало б підстави для висновків про фольклорну картину світу українця залежно від місця народження та проживання. Якщо світ буковинця (за піснями, записаними Юрієм Федьковичем) окреслено хоронімами *Німеччина, Угорщина, Польща, Волощина, Італія, Крим, Поділля, Загір'я*, то світ галичанина об-

межений такими власними назвами: *Німеччина, Туреччина, Польща, Венгри (Угри), Прусія, Буковина, Поділля, Підгір'я* [12; 15].

В історичних піснях трапляється чимало іншомовних назв, що іменують певні історичні реалії, пов'язані з тими чи тими історичними подіями: *Варна, Волощина, Килія, Кефа-город, Келеберда, Литва, Трапезунд, Польща, Лядчина, Туреччина, Турщина, Цареград, Царів-город, Москва, Московщина, Пітер, Яси*; а також власне українських: *Батурин, Біла Церква, Жовті Води, Канів, Корсунь, Переяслав, Чигирин*. Їх функціонування у фольклорних текстах має свої особливості і, напевно, є предметом окремого дослідження. Зауважимо лише, що документальність (нехай і обмежена, на що звертало увагу чимало дослідників) згаданих вище назв спонукає до розгляду їх трансформації, певної ономастичної еволюції у фольклорних текстах.

У соціально-побутових та родинно-побутових піснях ужито чимало географічних назв, інформативність яких має загальнонаціональний, або й міжнаціональний характер: попри номінативну функцію вони стають також носіями певних узуальних конотацій як інтра-, так й інтерлінгвальних: *Ой йшли чумаки з Дону додому; Ох я рано з Криму йду, гей, всі чумаченьки веду...; Ой Канадо, Канадочко, яка ти зрадлива, не одного господаря з торбами пустила*. Поліфункціональність топонімів у фольклорних текстах виявляється в тому, що попри локалізувальну функцію: чумаки насправді їздили по сіль до Криму і по рибу – на Дон, селяни із Західної України на початку ХХ ст. емігрували до Канади, а українських рекрутів гнали і в Московщину, і до Риму, і до Відня, – ці оніми передають також певне емоційно-естетичне ставлення народу до місць – арени змальованих подій. Досягається це різними засобами: уживанням топонімів із суфіксами суб'єктивної оцінки (*Дунайчик, Канадочка, Українонька* і т. ін.), поєднанням топонімів з якісними прикметниками – означеннями (*зелена Буковина, широка Україна, славна Україна рідна Україна*), присвійними займенниками (*наша Україно, Одесо моя мила*), прикладками (*у Бердичеві, славнім місті; Буковино-вільхо, Буковино-сосно, Канадо-небого*), уживання власних назв у кличному відмінку (*Буковино, Канадо, Канадонько, Канарочко, Канадище, Манітобо, Галичино, Верховино, Бескиде*), використання ускладнених вигуками повторів із градацією суфіксів суб'єктивної оцінки (*Ой Канадо, Канадочко; Гой Ду-*

ною, ти Дунаю) тощо. Тобто у фольклорному творі залучено всі можливі стилістичні засоби, щоб власна назва стала одним з його яскравих, образних елементів. Окрім того, для фольклорного тексту, про що вже йшлося вище, характерна опозиція „свій - чужий” як певний фольклорний універсум. Іноді вона реалізується на онімному рівні, що економно й доволі інформативно водночас: *Буковина – Лядчина, Коломия – Відень, Польща – Волощина, Буковина – Канадонька* тощо. У цих парах для виконавця і слухача закладено антонімні конотеми: рідна земля – чужина, мати – мачуха, воля – неволя, – що увиразнює й конкретизує через наведену опозицію текст пісні.

Ще одна особливість уживання географічних назв у фольклорі видається нам суттєвою: нерідко фонетична або й граматична форма фольклорного топоніма є відмінною від реальної. Наприклад, *Кам'янець – городець, Кам'янецький – городочок, Кам'янський Поділець* (Кам'янець – Подільський), *Кремень – город* (Кременець), *Лядчина* (Польща), *Туричина* (Туреччина), *Богослав* (Богуслав), *Василеве* (Василів), *Ковбань* (Кубань), *Нев-Йорк* (Нью-Йорк), *Прус* (Прусія), *Одес, Гадес* (Одеса), *Гамерика* (Америка), *Підгір* (Підгір'я), *Венгери* (Угорщина), *Рус – край, Русь* (Україна). Дослідження зв'язку фольклорної власної назви з реальною (як загальнонаціональною, так і діалектною) ономастиккою могло б допомогти з'ясувати, чи фольклоронім є лише відбитком регіональної онімії, чи поетичним переосмисленням, перевтіленням відомої назви, що виконує функцію естетично вагомішу, ніж у реальному ономастиконі. Тобто чітко окреслюємо ще один аспект вивчення фольклорних топонімів: діалектні риси власних назв та їх перетворення у фольклорі. На цю проблему звернув свого часу увагу російський дослідник Я. Гін[3, 115].

Насамкінець звернімося до тих тополексем, які за уживаністю і за вагомістю є чільними у фольклорі українців: це назви *Дунай, Україна, Київ, Львів, Дніпро* тощо. Два перших (попри жанрову, часову та територіальну розмаїтість записів українського фольклору) найпопулярніші в будь-якому зібранні української словесності. Згадані вище назви, безперечно, є концептами, кодом величезного історико-культурного пласту, яким є для нас фольклор. Розгортання семантичної структури цих онімів на фольклорному матеріалі, пісенному зокрема, вивчення

їх участі у формуванні етнічно-мовних утворень – гадаємо, предмет окремих студій. Наприклад, здійснені нами дослідження функціонування лексеми Дунай у слов'янському фольклорі призвело не лише до цікавих, а й подеколи несподіваних вислідів, не співзвучних традиційним у лінгвістиці поглядам [9; 13; 14].

Завершуючи огляд основних аспектів дослідження фольклорних власних назв (їх перелік ще не є остаточним), хочемо наголосити, що у вивченні фольклорної топонімії як одного з елементів фольклоронімного простору українського фольклору зроблено лише перші кроки. Проте вони засвідчили, що подібні студії на часі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березович Е. Л. Русская топонимия в этнолингвистическом аспекте: автореф. дис. на соискание учен. степени д-ра. филол. наук: спец. 10.02.01 „Русский язык” / Березович Елена Львовна; Урал. гос. ун-т им. А. М. Горького. Екатеринбург, 1999. – 39 с.
2. Беценко Т. П. Текстово-образні універсалії думового епосу: структура, семантика, функції : монографія / Т. П. Беценко. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 400 с.
3. Гин Я. Днепр – Непра – Лелепр: о поэтике гидронима в фольклоре и литературе / Я. Гин // Язык русского фольклора: Сб. науч. ст. – Петрозаводськ: Изд-во ПГУ, 1992. – С. 109-116.
4. Данилюк Н. Поетичне слово в українській народній пісні : монографія / Данилюк Ніна Олексіївна.– Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 512 с.
5. Данилюк Н. О. Топоніми на позначення іноземних локусів у текстах народних пісень / Н. О. Данилюк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки: Мовознавство.–2011.–5.–Част. 2.– С. 30-35.
6. Калінкін В. М., Лінчицька Ю. В. Из спостережень над поетикою знімного простору роману Ліни Костенко “Берестечко” / В. М. Калінкін, Ю. В.Лінчицька // Українська пропріальна лексика. Матеріали наукового семінару 13-14 вересня 2000 р.- Київ: Кий, 2000. – С.62-69.
7. Карпенко Ю. О., Мельник М. Р. Літературна ономастика Ліни Костенко: Монографія / Ю. О. Карпенко, М. Р. Мельник. - Одеса: Астропринт, 2004. – 216 с.
8. Климас И. С. Русское фольклорное слово : курс лекций для магистрантов: учебное пособие / И. С. Климас. – Курск : Изд. Курск. гос. ун-та, 2009. – 168 с.

9. Колесник Н. Функціонування лексеми Дунай у слов'янському фольклорі // *Z badań nad polsko-ukraińskimi powiązaniem językowymi: Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej, Kazimierz Dolny 26-27 kwietnia 2002* / Наталія Колесник. – Wydawnictwo Kul. – Lublin 2003. – S. 153-164.
10. Колесник Н. С. Загальна характеристика ономастикону закарпатської народної казки / Н. С. Колесник // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство.* – Тернопіль: ТНПУ, 2004. 2(12). – С. 121–137.
11. Колесник Н.С. Особові імена в українських народних обрядових піснях: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / Колесник Наталія Степанівна; Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнуса. – Тернопіль, 1998. – 22 с.
12. Колесник Н. С. Специфіка ономастикону в народних піснях, записаних Юрієм Федьковичем // *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 274-275. Слов'янська філологія.* – Чернівці: Рута, 2005. – С. 125-130.
13. Колесник Н. С. Дунай як елемент національної концептосфери (на матеріалі українського пісенного фольклору) / Н. С. Колесник // *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті академіка Леоніда Булаховського: Збірник наукових праць.* – Випуск 11. – Київ, 2010. – С. 77-84.
14. Колесник Н. Дунайський народнопісенний цикл: до проблеми прабатьківщини слов'ян / Наталія Колесник // *Състояние и проблеми българската ономастика.* – Велико Търново: Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий”. – 2010. – С. 423-433.
15. Колесник Н. Особливості ономастикону в українських народних піснях, записаних Іваном Франком / Наталія Колесник // *Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.).* – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2010. – Т. 2. – С. 104-112.
16. Крупеньова Т. І. Функції власних назв у драматичних творах Лесі Українки: Монографія / Т. І. Крупеньова. – Одеса: Астропринт, 2004. – 160 с.
17. Круть Ю. З. Топоніміка в епічній та обрядовій пісенності східних слов'ян / Ю. З. Круть // *Народна творчість та етнографія.* – 1989. – №1. – С. 26-29.
18. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність. Посібник для гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів / М. Лановик, З. Лановик. – Львів: Літопис, 2000. – 614 с.

19. Митропольская Н. Поэтика имен в былинах / Н. Митропольская // *Literatura: Науч. тр. высш. учеб. завед. Литовской ССР*, XV (2). Рус. лит.-ра. – Вильнюс: Минтис, 1974. – Р. 7-22.
20. Немировська О. Ф. Топоніми як засіб створення просторової домінанти / О. Ф. Немировська // *Вісник Запорізького національного університету: Зб наук. статей. Філол. науки.* – Запоріжжя: Запорізький нац. університет, 2006.– С. 184-190.
21. Петренко О. Д. Ономастика дитячих творів Роалда Дала: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 „Германські мови” / Петренко Оксана Дмитрівна; Одеський держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2006. – 19 с.
22. Порпуліт О. О. Ономастичний простір українських чарівних казок (у зіставленні з російськими): автореф. дис.на здобуття ступеня .канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / Порпуліт Олена Олександрівна; Одеський держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2000. – 19 с.
23. Редьква М. І. Семантико-функціональна система особових найменувань в українських народних чарівних казках (у записях XIX ст.): автореф. дис. на здобуття ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / Редьква Марія Ігорівна; Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича.–Чернівці, 2008.–21 с.
24. Шотова-Ніколенко Г. В. Онімний простір романів Ю. І. Яновського: автореф. дис.на здобуття ступеня .канд. філол. наук: спец. 10.02.01. „Українська мова” / Шотова-Ніколенко Ганна Василівна; Одеський держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2006. – 21 с.
25. Шубравська М. Українська весільна пісня і дійсність / М. Шубравська//*Весільні пісні* / [відп. ред. І. П. Березовський]. – К. : Дніпро, 1988. – С. 7-25.
26. Wolnicz-Pawłowska E. Toponimy w “ruskich” tomach “Dzieł wszystkich” Oskara Kolberga / Ewa Wolnicz-Pawłowska, *Onomastica* 40, s. 176-188.

Natalia Kolesnyk. Toponym field as one of the main elements of folklore onym space

Toponyms have studied as a means of forming space key element. The study was based on Ukrainian folklore. The main aspects of the study of this impotent element have been established in folklore onomasticon.

Key words: folklore proper name, folklore text, folklore toponym, toponym field, localization function, connotation, folklore onym space.

Стаття надійшла до редакції 7.05.2012 р.